

Định giá các-bon và lộ trình phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam

Đặng Hồng Hạnh – Đồng sáng lập & Giám đốc điều hành
Công ty Cổ phần Tư vấn Năng lượng và Môi trường (VNEEC)
Trưởng nhóm Tư vấn
Website: www.eec.vn

Các nội dung chính

1. Biến đổi khí hậu và các thoả thuận khí hậu chính

2. Phát thải KNK và mục tiêu giảm phát thải quốc gia

3. Định giá các-bon và lộ trình phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam

4. Nghĩa vụ và lợi ích của doanh nghiệp ở Việt Nam

1. Tác động toàn cầu khi nhiệt độ tăng

2°C

Hạn chế sự nóng lên toàn cầu ở mức 2 độ so với mức tiền công nghiệp

Tổn thất **13%** GDP toàn cầu

Mức nước biển tăng
50cm vào năm 2100

17% nước ngọt bị suy giảm

Sóng nhiệt kéo dài
hơn **1.5** tháng

98% rạn san hô
có nguy cơ bị ảnh hưởng

VS

1.5°C

Hạn chế sự nóng lên toàn cầu ở mức 1.5 độ so với mức tiền công nghiệp

Tổn thất **8%** GDP toàn cầu

Mức nước biển tăng
40cm vào năm 2100

9% nước ngọt bị suy giảm

Sóng nhiệt kéo dài
hơn **1.1** tháng

90% rạn san hô
có nguy cơ bị ảnh hưởng

1. Các thỏa thuận khí hậu toàn cầu chính

Hội nghị Thượng đỉnh Trái đất tại Rio (Rio Earth Summit)

1992

Đưa ra nguyên tắc và cơ chế cho hành động trong Công ước Khung của Liên hợp quốc về BĐKH (UNFCCC)

Nghị định thư Kyoto 1997

Đưa ra mục tiêu giảm thiểu KNK cho các nước công nghiệp

- GĐ 1: 2008 – 2012
- GĐ 2: 2013 - 2020

Thỏa thuận Paris 2015 (COP21) cho giai đoạn 2021- 2030

Tất cả các bên đưa ra cam kết tự nguyện giảm phát thải qua Đóng góp Quốc gia tự quyết định (NDC)

Hiệp ước khí hậu Glasgow 2021 (COP26)

Các quốc gia tăng cường cam kết giảm phát thải hướng tới Net-zero

2. Mục tiêu giảm phát thải KNK

Toàn cầu:

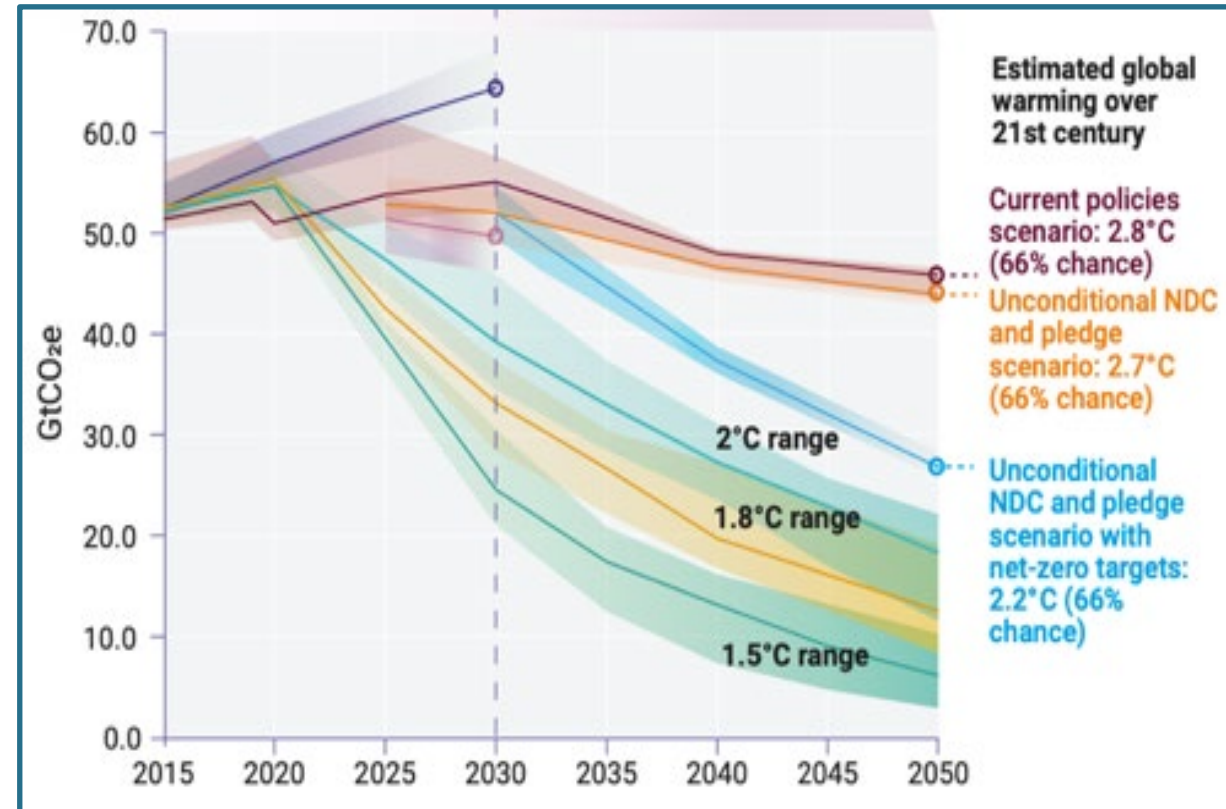
UNFCCC là một hiệp định quốc tế ký kết năm 1992 tại Hội nghị Trái đất, tại Rio de Janeiro, Brazil.

UNFCCC nhằm **ngăn chặn sự can thiệp nguy hiểm của con người vào hệ thống khí hậu và đạt được sự ổn định của nồng độ KNK trong khí quyển** ở một mức độ sẽ ngăn chặn được sự can thiệp nguy hiểm của con người vào hệ thống khí hậu.

Việt Nam:

Tháng 11/2022, Việt Nam cập nhật **Cam kết Quốc gia tự quyết định (NDC)**:

- Bằng nguồn lực trong nước, đến năm **2030** Việt Nam sẽ **giảm 15,8%** (so với **mức 9% cam kết năm 2020**) tổng lượng phát thải KNK so với BAU;
- Mức đóng góp này có thể tăng lên **43,5%** (so với **mức 27% cam kết năm 2020**) khi nhận được hỗ trợ từ quốc tế.

Nguồn: Emissions Gap Report, UNEP

2. Mục tiêu phát thải ròng bằng 0 (Net-zero)

Phát thải ròng bằng 0 là gì?

Net-zero là cắt giảm lượng phát thải KNK gần bằng không nhất có thể, và lượng phát thải còn dư sẽ được bù đắp qua hấp thụ từ các nguồn hấp thụ, các hoạt động hấp thụ KHK như trồng rừng, phục hồi các đại dương, đất trồng...

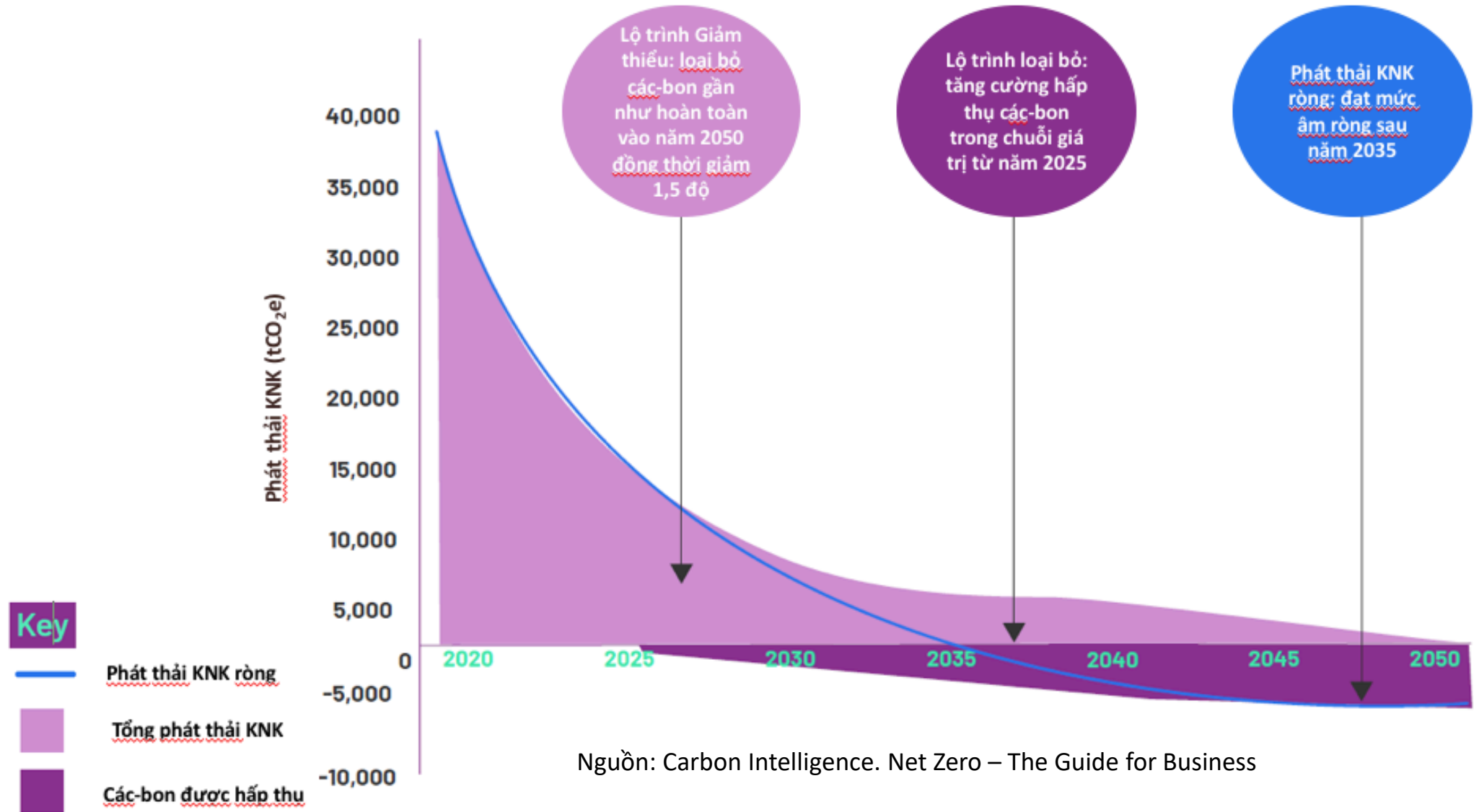
Tại sao?

- Để ngăn chặn tác động tồi tệ nhất của BĐKH và bảo tồn hành tinh có thể sống được: **mức tăng nhiệt độ toàn cầu trên mức thời kỳ tiền công nghiệp cần được giới hạn ở mức 2°C và phấn đấu đạt 1,5°C** (Mục tiêu theo Thỏa thuận Paris).
- Hiện tại, **Trái đất đã ấm hơn khoảng 1,1°C** so với cuối những năm 1800 với sự tăng nhiệt độ diễn ra nhanh hơn trong các thập kỷ gần đây.
- Để giữ cho sự nóng lên toàn cầu ở mức <1,5°C: **lượng phát thải KNK cần phải giảm 45% vào năm 2030 và đạt Net-zero vào năm 2050.**

Ngày 1/11/2021 tại Cuộc họp các bên lần thứ 26 của UNFCCC (COP26), Thủ tướng Phạm Minh Chính đã đưa ra cam kết **Việt Nam sẽ đạt mức phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050.**

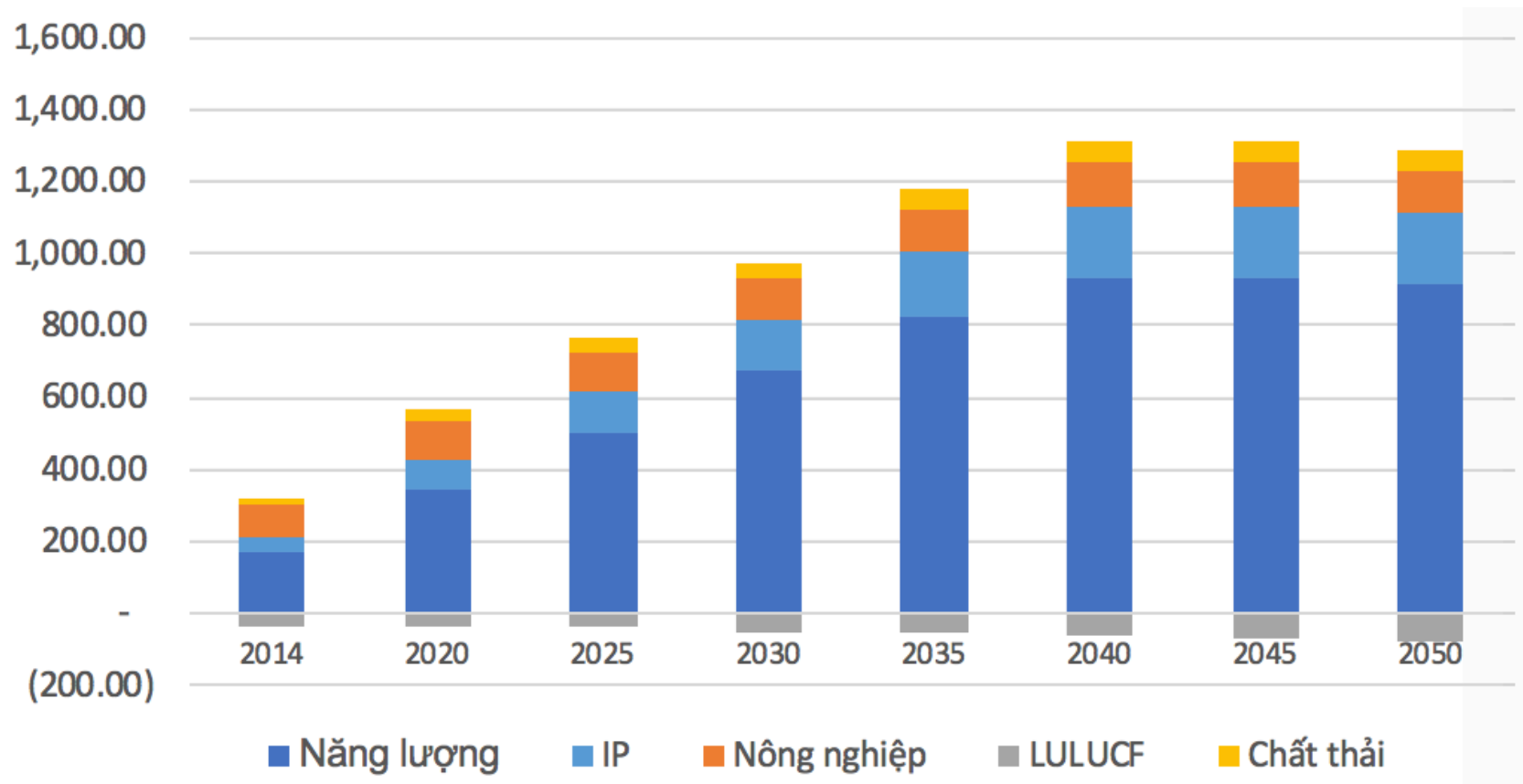

2. Minh họa lộ trình đạt net-zero

Nguồn: Carbon Intelligence. Net Zero – The Guide for Business

2. Phát thải KNK quốc gia theo BAU – NDC 2022

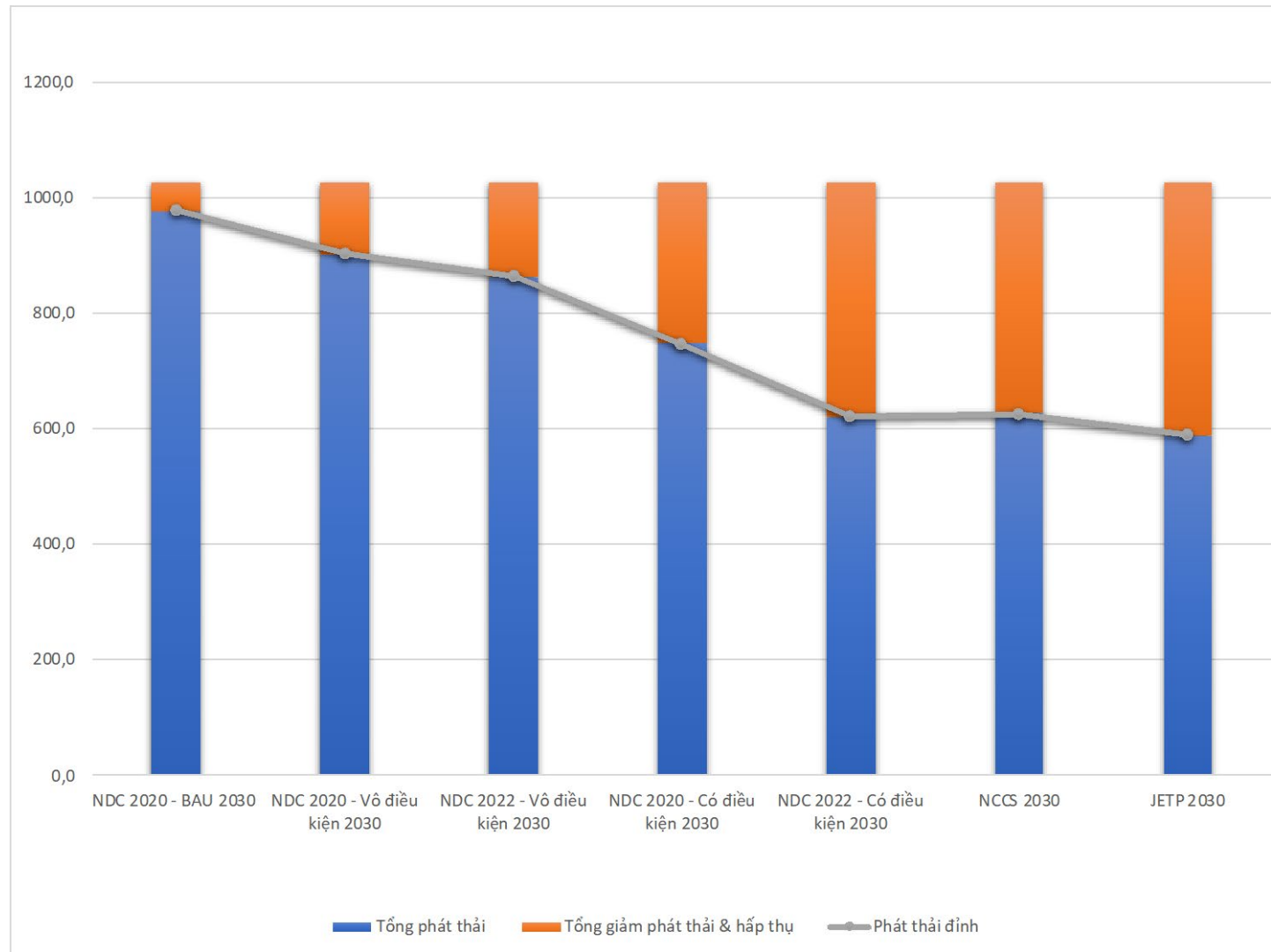

Nguồn:

- NDC 2022 (ước tính đến 2030)
- Kịch bản phân tích của VNEEC từ sau 2030 - 2050

2. Mục tiêu giảm phát thải KNK quốc gia

Nguồn: VNEEC tổng hợp từ các báo cáo, dữ liệu công bố

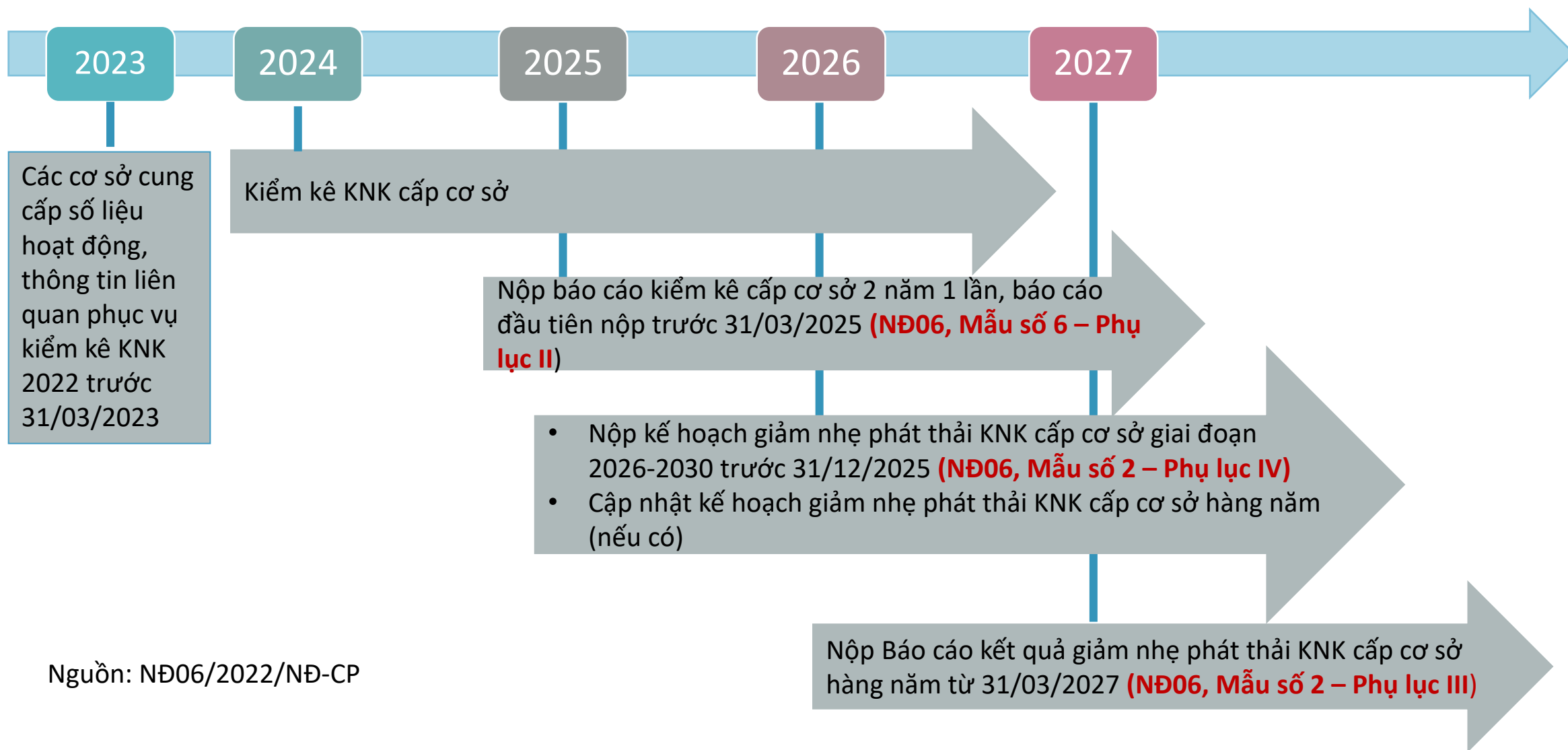
2. Các quy định pháp luật về kiểm kê và giảm phát thải KNK

- **Nghị định 06/2022/NĐ-CP ngày 07/01/2022:** Quy định giảm nhẹ phát thải KNK và bảo vệ tầng ô-dôn: nghĩa vụ thực hiện kiểm kê KNK và giảm phát thải KNK cho các cấp, bao gồm cơ sở
- **Quyết định 01/2022/QĐ-TTg ngày 18/01/2022:** Danh sách các đối tượng thực hiện giảm nhẹ phát thải KNK và kiểm kê KNK (cập nhật 2 năm 1 lần).
- **Các hướng dẫn cấp ngành về đo đạc, báo cáo, thẩm định kết quả giảm nhẹ phát thải KNK và kiểm kê KNK:** 1) Bộ TN&MT: Thông tư 17/2022/TT-BTNMT (quản lý chất thải) 2) Bộ NN&PTNT: Thông tư 23/2023/TT-BNNPTNT ngày 15/12/2023 (lĩnh vực lâm nghiệp) 3) Bộ CT: Thông tư 38/2023/TT-BCT ngày 27/12/2023 (ngành công thương)

Lĩnh vực	Các cơ sở phải kiểm kê KNK
Năng lượng	Phát thải hàng năm ≥ 3.000 tấn CO ₂ tương đương
Quy trình công nghiệp	Nhà máy nhiệt điện, cơ sở sản xuất công nghiệp có tổng tiêu thụ năng lượng ≥ 1.000 tấn dầu tương đương (TOE)
Giao thông	Công ty kinh doanh vận tải hàng hóa có tổng tiêu thụ nhiên liệu hàng năm ≥ 1.000 TOE
Xây dựng	Tòa nhà thương mại có tổng tiêu thụ năng lượng hàng năm ≥ 1.000 TOE
Chất thải	Cơ sở xử lý chất thải rắn có công suất hoạt động hàng năm ≥ 65.000 tấn

1912 cơ sở

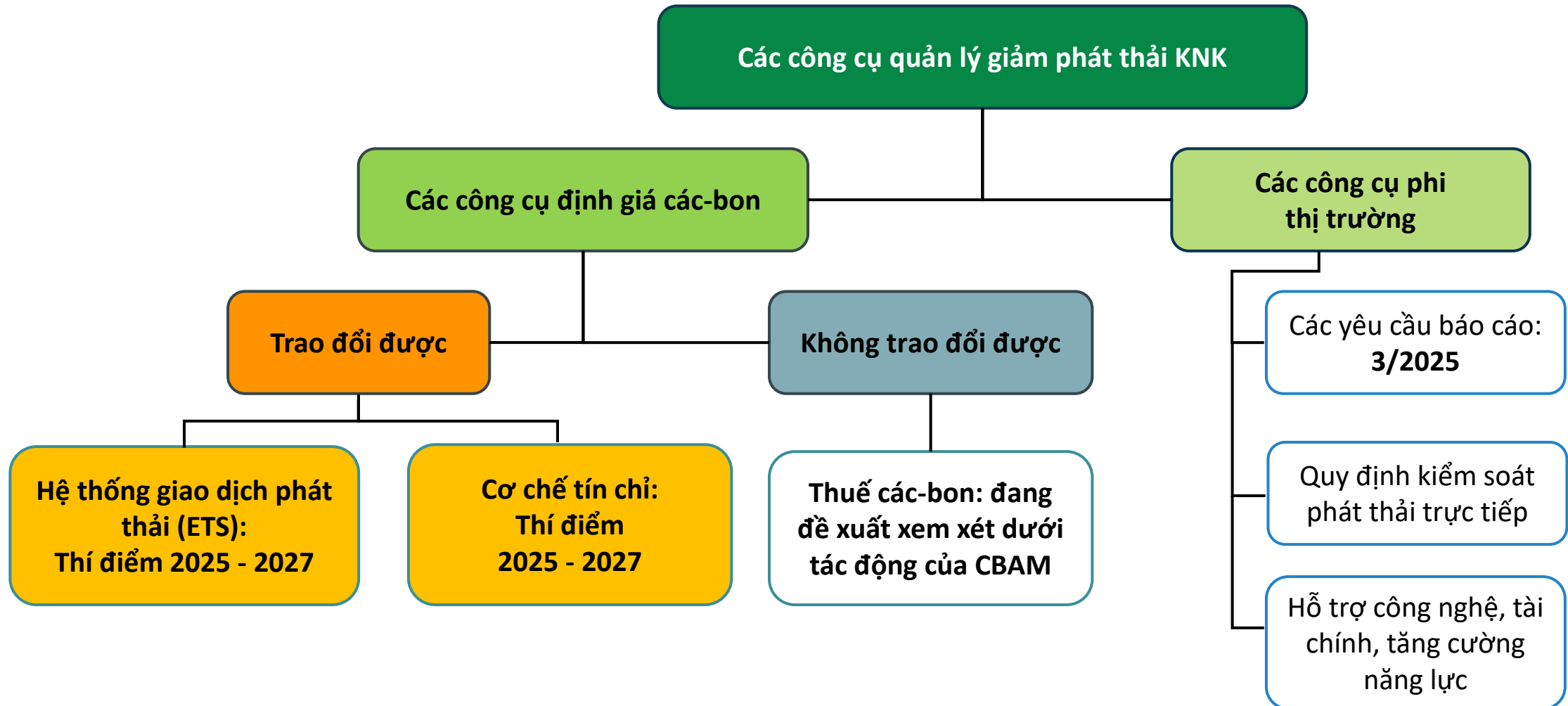
2. Lộ trình báo cáo phát thải và giảm phát thải KNK cấp cơ sở

Nguồn: NĐ06/2022/NĐ-CP

3. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam: cấu trúc

Hệ thống các công cụ quản lý giảm phát thải KNK

3. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam: hạn ngạch và tín chỉ

Pop Quiz

Hạn ngạch có thể quy đổi được thành tín chỉ không?

3. Lộ trình phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam (1)

Luật bảo vệ Môi trường (2020)

Đưa ra khung pháp lý cơ bản cho việc hình thành thị trường các-bon nội địa thông qua Điều 139

NĐ số 06/2022/NĐ-CP Quy định giảm nhẹ phát thải KNK và bảo vệ tầng ô-dôn (2022)

Quy định chi tiết Điều 91 “Giảm phát thải khí nhà kính (KNK), và Điều 139 “Hình thành và phát triển thị trường các bon” của Luật Bảo vệ môi trường 2020

Quyết định số 01/2022/QĐ-TTg Ban hành danh mục lĩnh vực, cơ sở phát thải KNK phải thực hiện kiểm kê KNK (2022)

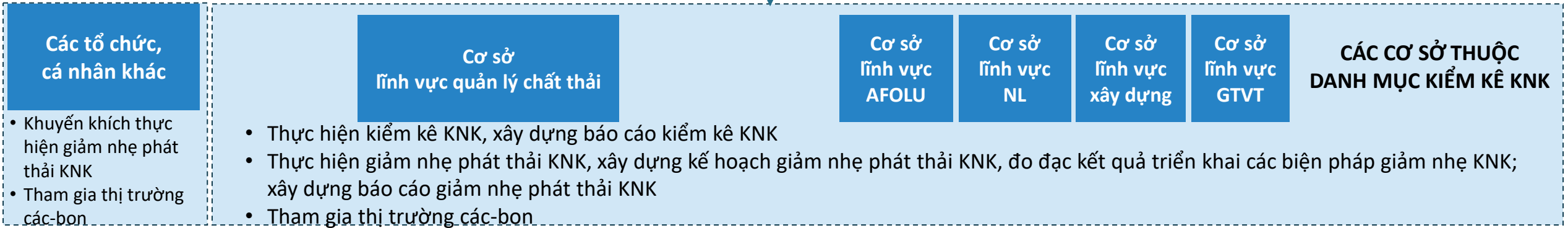
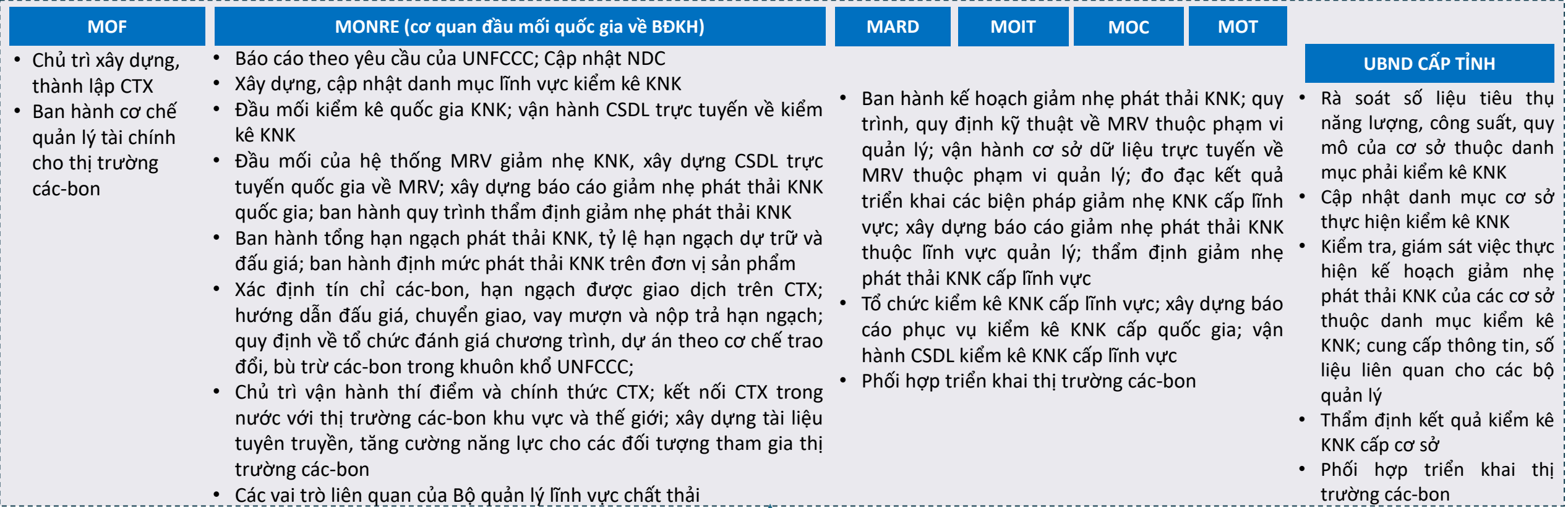
Danh sách đối tượng tham gia vào thị trường các-bon theo Điều 5 khoản 1 của NĐ06.

3. Lộ trình phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam (2)

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	...
Giai đoạn chuẩn bị: <ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng quy định quản lý tín chỉ các-bon, hoạt động trao đổi hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon; xây dựng quy chế vận hành sàn giao dịch tín chỉ các-bon; - Hướng dẫn MRV; - Thành lập sàn giao dịch tín chỉ các-bon; - Xây dựng hệ thống kiểm kê KNK quốc gia; - Triển khai thí điểm cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các bon trong các lĩnh vực tiềm năng và hướng dẫn thực hiện cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các-bon trong nước và quốc tế; - Xây dựng tài liệu tuyên truyền, thực hiện các hoạt động tăng cường năng lực cho các đối tượng tham gia thị trường các-bon. 										
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	...
				Giai đoạn thí điểm: <ul style="list-style-type: none"> - Thành lập và tổ chức vận hành thí điểm sàn giao dịch tín chỉ các-bon kể từ năm 2025 						
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	...
							Giai đoạn vận hành: <ul style="list-style-type: none"> - Tổ chức vận hành sàn giao dịch tín chỉ các-bon chính thức trong năm 2028. 			

Nguồn: Nghị định 06/2022/NĐ-CP

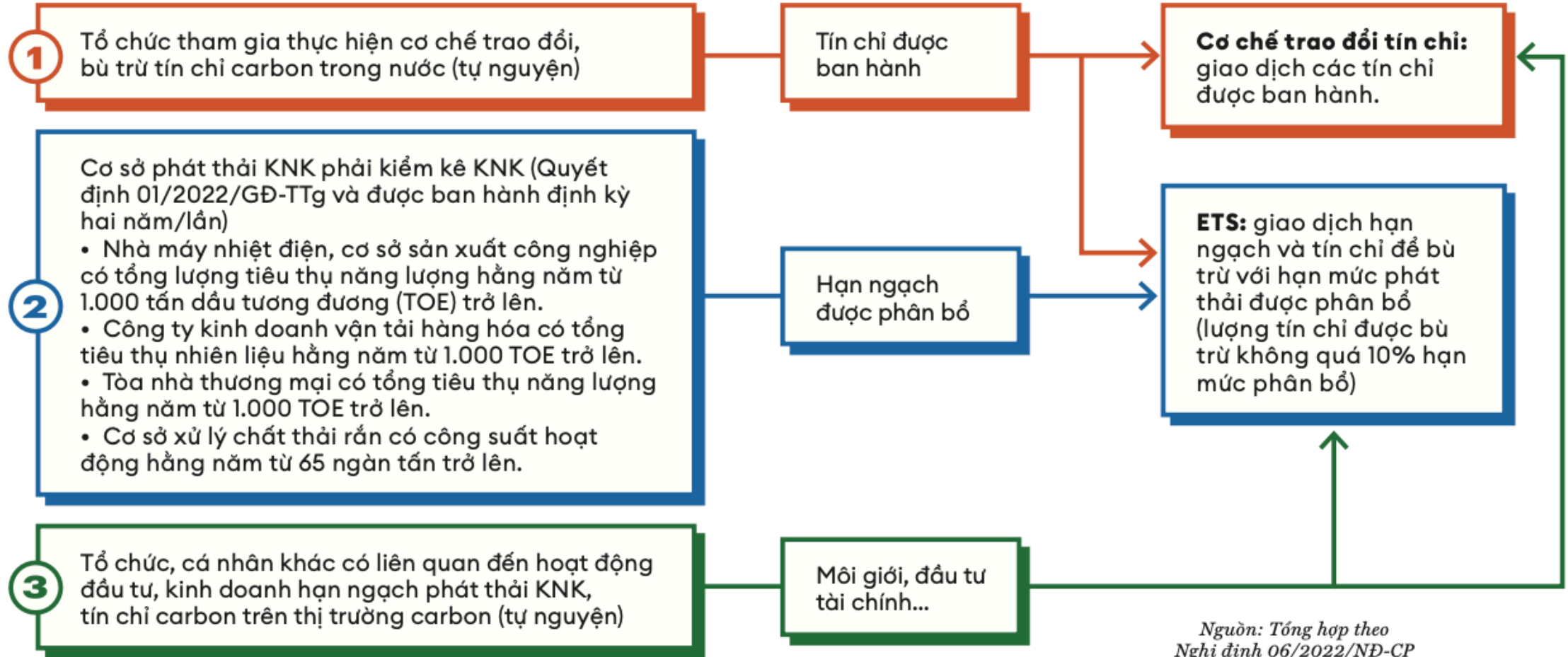
CHÍNH PHỦ

3. Khái quát thị trường các-bon Việt Nam: đối tượng chính

Ba nhóm đối tượng chính tham gia thị trường các-bon trong nước quy định tại NĐ 06/2022/NĐ-CP.

4. Nghĩa vụ và lợi ích của doanh nghiệp

Luật BVMT 2020	Đo đạc (kiểm kê) phát thải KNK theo quy trình đo đạc, báo cáo, thẩm định ban hành
	Cơ sở sẽ bị áp hạn ngạch phát thải
Nghị định 06/2022/ND-CP	Quy định chi tiết các cơ sở phải kiểm kê KNK định kỳ 2 năm/lần từ 2024 trở đi
	Các cơ sở sẽ xây dựng và thực hiện các kế hoạch giảm nhẹ phát thải KNK theo lộ trình từ 2026
	Kết quả giảm phát thải KNK do đơn vị thẩm định đạt tiêu chuẩn thực hiện
Quyết định 01/2022/QĐ-TTg	Ban hành danh mục 1.912 cơ sở phát thải KNK phải thực hiện kiểm kê KNK

VS

Được tham gia vào thị trường carbon trong nước và quốc tế - có thể mang lại doanh thu bổ sung

Thu hút nguồn vốn/đầu tư xanh

Nâng vị thế cạnh tranh (từ hoạt động sáng tạo sản phẩm công nghệ tiên tiến...)

Tăng khả năng đổi mới công nghệ, thâm nhập thị trường mới

Giảm rủi ro tài chính và hoạt động sản xuất - kinh doanh

Đóng góp vào mục tiêu khí hậu chung quốc gia và toàn cầu và giảm rủi ro khí hậu

4. Quy trình giảm phát thải KNK cấp doanh nghiệp

- Đánh giá hiện trạng phát thải KNK và các rủi ro khí hậu (rủi ro chính sách/công nghệ, rủi ro do tác động vật lý tiêu cực của BĐKH)
Hiểu rõ về điểm bắt đầu
- Xây dựng chiến lược
Xác định tham vọng, các mục tiêu và cách thức đáp ứng (bao gồm tham gia vào thị trường các-bon)
- Xác định và thực hiện
Xác định và thực hiện các sáng kiến, các chiến lược giảm phát thải KNK, đổi mới công nghệ, tham gia thị trường các-bon
- Theo dõi kết quả
Đo lường, giám sát, thẩm định (MRV)
- Kết quả mong muốn
Xây dựng giá trị dài hạn

4. Các câu hỏi chính cho cấp quản lý doanh nghiệp

1

Làm thế nào để BGD, các cấp quản lý tích hợp BDKH trong lập kế hoạch sản xuất kinh doanh?

2

Các tác động và của rủi ro và cơ hội BDKH đến doanh nghiệp?

3

Hiện trạng nguồn lực thực hiện chiến lược giảm phát thải KNK?

5

Làm thế nào để thúc đẩy các đối tác trong chuỗi giá trị đổi mới, hợp tác và đầu tư vào giảm phát thải KNK?

4

Làm thế nào doanh nghiệp xây dựng các kế hoạch giảm phát thải KNK với chi phí thấp nhất?

Các câu hỏi cần được các nhà quản lý doanh nghiệp xem xét, trả lời

XIN CẢM ƠN!

+84 886675609

eec@eec.vn

eec.vn